OMGEVINGSBURO WIEGERSMA

5.1.2e
5.1.2e De Westereen

Telefoon: 5.1.2e
Mobiel: 5.1.2e

info@omgevingsburo.nl
www.omgevingsburo.nl

KvKnr: 01182589
Btwnr: 6:230b
6:230b

PASSENDE BEOORDELING NATURA 2000

1. Aanleiding en doel

Melkveebedrijf 5.1.2e is gevestigd aan de Selwerd 5 te Oldehove. Het voornemen bestaat uit de modernisering van het bestaande melkveebedrijf. Onderdeel daarvan is de realisatie van een nieuwe melkveestal en een aanpassing van de inrichting van het erf en de huisvesting van het vee.

Voor de ontwikkeling is bij de gemeente Westerkwartier een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit aangevraagd. In het kader van deze ontwikkeling moeten tevens de mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden worden beoordeeld.

Voor de beoogde situatie is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Daaruit blijkt dat het project op zichzelf een stikstofdepositiebijdrage groter dan 0,00 mol N/ha/jaar kan veroorzaken op stikstofgevoelige Natura 2000-natuur. Significante gevolgen kunnen daarom in de voortoets niet op voorhand worden uitgesloten.

Sinds de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 december 2024 mag de bestaande referentiesituatie niet meer worden betrokken in de voortoets. Intern salderen kan wel als mitigerende maatregel worden betrokken in een passende beoordeling, mits aan de daarvoor geldende voorwaarden wordt voldaan.

Voor het project is daarom een afzonderlijke omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit noodzakelijk. Deze passende beoordeling is opgesteld ten behoeve van die beoordeling en kan tevens worden gebruikt voor het onderbouwen van de uitvoerbaarheid van de aangevraagde buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Als algemene voorwaarden hanteren wij 'De Rechtsverhoudingen opdrachtgever-architect, ingenieur en adviseur DNR 2011 (gedeeltelijk herzien 2013), gedeponeerd ter griffie van de Rechtbank te Amsterdam onder nummer 139/2004. Een exemplaar wordt u op aanvraag toegezonden.

2. Beschrijving van het project

Het project betreft de modernisering van het bestaande melkveebedrijf. Daarbij wordt een nieuwe melkveestal gerealiseerd en wordt de veebezetting over de bestaande en nieuwe dierverblijven verdeeld.

In de beoogde situatie worden gehouden:

Diercategorie	Aantal	Huisvesting
Melk- en kalfkoeien	122	nieuwe melkveestal, HA1.26
Melk- en kalfkoeien	22	bestaande melkveestal
Jongvee	62	bestaande melkveestal
Jongvee	10	bestaande huisvesting bij de boerderij
Fokstier/overig rund ≥ 2 jaar	1	bestaande huisvesting
Paarden	2	bestaande huisvesting
Pony's	2	bestaande huisvesting

De nieuwe melkveestal wordt uitgevoerd met het emissiearme stalsysteem HA1.26, Patent Comfortvloer G3.1 van Swaans Beton. Voor de 122 melk- en kalfkoeien in deze stal is in AERIUS een ammoniakemissie van 976,0 kg NH_3 per jaar berekend.

De totale emissie uit de dierverblijven bedraagt in de beoogde situatie 1.601,2 kg NH_3 per jaar. Daarnaast is rekening gehouden met onder meer de bedrijfswoning, mobiele werktuigen, vervoersbewegingen en een vaste mestopslag. Voor de vaste mestopslag is een emissie van 10,3 kg NH_3 per jaar opgenomen.

De totale berekende ammoniakemissie van de beoogde situatie bedraagt 1.612,4 kg NH_3 per jaar.

3. Beoordelingskader Natura 2000

Een project waarvoor niet op voorhand op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het significante gevolgen heeft voor een Natura 2000-gebied, moet passend worden beoordeeld.

Bij de voortoets moeten de gevolgen van het beoogde project op zichzelf worden beoordeeld. De gevolgen van de bestaande vergunde situatie mogen daarbij niet worden weggestreept tegen de gevolgen van het nieuwe project.

De Afdeling bestuursrechtspraak heeft op 18 december 2024 geoordeeld dat intern salderen met de referentiesituatie wel als mitigerende maatregel kan worden betrokken in een passende beoordeling. Daarvoor moet onder meer worden vastgesteld welke referentiesituatie beschikbaar is, moeten de voordelen van de mitigerende maatregel vaststaan en moet worden voldaan aan het additionaliteitsvereiste.

Wanneer geen natuurvergunning beschikbaar is, kan de referentiesituatie worden ontleend aan een milieutoestemming die gold op de relevante referentiedatum. Voor intern salderen met een dergelijke milieutoestemming is tevens van belang dat de activiteiten waarmee wordt gesaldeerd feitelijk aanwezig waren. Structureel onbenutte vergunde ruimte kan niet als referentiesituatie worden ingezet.

4. Voortoets beoogde situatie

Voor de beoogde bedrijfsvoering is een afzonderlijke AERIUS-berekening uitgevoerd, zonder verrekening met de bestaande referentiesituatie.

Uit deze berekening blijkt dat de beoogde situatie een berekende stikstofdepositiebijdrage groter dan 0,00 mol N/ha/jaar veroorzaakt op stikstofgevoelige Natura 2000-natuur. De maximale berekende projectbijdrage bedraagt 0,04 mol N/ha/jaar.

Significante gevolgen kunnen daarmee in de voortoets niet op voorhand worden uitgesloten. Om die reden wordt de bestaande referentiesituatie hierna als mitigerende maatregel in de passende beoordeling betrokken.

De AERIUS-berekening van de beoogde situatie wordt als afzonderlijke bijlage bij deze passende beoordeling gevoegd. De berekening bevat de resultaten voor de relevante Natura 2000-gebieden en kan in AERIUS op hexagoonniveau worden geraadpleegd.

5. Betrokken Natura 2000-gebieden en referentiesituatie

Uit de AERIUS-berekeningen blijkt dat voor de beoordeling van het project de volgende Natura 2000-gebieden relevant zijn:

- Bakkeveense Duinen;
- Duinen Schiermonnikoog;
- Waddenzee;
- Drentsche Aa-gebied.

De relevante referentiesituatie wordt bepaald in relatie tot het moment waarop het beschermingsregime van artikel 6 van de Habitatrichtlijn voor het betrokken Natura 2000-gebied en de betrokken beschermde waarden van toepassing werd.

Omdat een project gevolgen kan hebben voor meerdere Natura 2000-gebieden, kan daarbij sprake zijn van verschillende referentiedata. Ook de actuele Handreiking salderen van BIJ12 gaat bij een project met effecten op meerdere Natura 2000-gebieden uit van een beoordeling aan de hand van de voor die gebieden geldende referentiedata.

Voor zover sprake is van effecten op de Waddenzee is 10 juni 1994 als relevante referentiedatum betrokken. De bedrijfsvoering die op dat moment milieurechtelijk was toegestaan en feitelijk aanwezig was, kan voor dit gebied als uitgangspunt worden gebruikt.

Latere bedrijfsactiviteiten kunnen niet zonder meer aan een eerdere referentiesituatie worden toegevoegd. Dit is onder meer van belang voor het in 1996 gemelde mestbassin. Deze voorziening dateert van na 10 juni 1994 en wordt daarom niet als aanvullende salderingsruimte voor de Waddenzee ingezet.

De bijgevoegde AERIUS-berekeningen maken inzichtelijk op welke Natura 2000-gebieden en stikstofgevoelige natuur de beoogde situatie een berekende bijdrage heeft. De berekeningen worden afzonderlijk bij deze passende beoordeling gevoegd en zijn in AERIUS op hexagoonniveau te raadplegen.

6. Onderbouwing historische referentiesituatie

Voor het bedrijf is geen afzonderlijke natuurvergunning beschikbaar waaraan de referentiesituatie kan worden ontleend. De referentiesituatie is daarom bepaald aan de hand van de milieurechtelijk toegestane en feitelijk aanwezige bedrijfsvoering.

De beschikbare historische stukken geven een consistent beeld van een reeds vóór de relevante Natura 2000-referentiedata bestaand melkveebedrijf.

Voor de bestaande ligboxenstal is in 1974 een bouwvergunning verleend. Uit de bijbehorende bouwtekening blijkt de omvang en inrichting van deze stal. Naast de huisvesting in de ligboxenstal vond huisvesting van jongvee plaats in de bedrijfsbebouwing achter de boerderij.

Op 31 januari 1992 is voor het reeds bestaande melkveebedrijf een melding gedaan op grond van het Besluit melkrundveehouderijen Hinderwet. De toenmalige gemeente Zuidhorn heeft op 19 februari 1992 bevestigd dat de inrichting onder dit besluit viel.

De melding uit 1992, de gemeentelijke bevestiging en de bestaande bouwkundige situatie zijn in samenhang beschouwd. De voor de AERIUS-vergelijking gehanteerde historische veebezetting bedraagt:

Diercategorie	**Aantal**	**Emissiefactor**	**Emissie**
Melk- en kalfkoeien ≥ 2 jaar	100	13,0	1.300,0 kg NH_3/j
Jongvee < 2 jaar	70	4,4	308,0 kg NH_3/j
Fokstier/overig rund ≥ 2 jaar	1	6,2	6,2 kg NH_3/j
Totaal dierverblijven			**1.614,2 kg NH_3/j**

Naast de dierverblijven is in de AERIUS-berekening rekening gehouden met de bestaande bedrijfswoning, mobiele werktuigen en vervoersbewegingen. Daarmee bedraagt de totale in de AERIUS-vergelijking opgenomen referentie-emissie 1.615,1 kg NH_3 per jaar.

De beschikbare stukken uit 1996, 2003 en 2013 documenteren daarnaast de verdere ontwikkeling en continuïteit van de agrarische bedrijfsvoering. Deze stukken worden eveneens bij de passende beoordeling gevoegd. Voor zover een activiteit vanwege de toepasselijke referentiedatum niet als referentiesituatie voor een bepaald Natura 2000-gebied kan worden ingezet, wordt deze niet als aanvullende salderingsruimte gebruikt.

7. Vergelijking referentiesituatie en beoogde situatie

De referentiesituatie is met behulp van AERIUS Calculator vergeleken met de beoogde bedrijfsvoering.

De dierbezetting en de daarmee samenhangende ammoniakemissie zijn als volgt:

Onderdeel	Referentiesituatie	Beoogde situatie	Verschil
Melk- en kalfkoeien	100	144	+44
Jongvee	70	72	+2
Fokstier	1	1	0
Paarden	0	2	+2
Pony's	0	2	+2
Melk- en kalfkoeien	1.300,0	1.262,0	-38,0 kg NH_3/j
Jongvee	308,0	316,8	+8,8 kg NH_3/j
Fokstier	6,2	6,2	0,0
Paarden	0,0	10,0	+10,0 kg NH_3/j
Pony's	0,0	6,2	+6,2 kg NH_3/j
Totaal dierverblijven	**1.614,2**	**1.601,2**	**-13,0 kg NH_3/j**

De emissie uit de dierverblijven neemt daarmee per saldo met 13,0 kg NH_3 per jaar af.

In de beoogde situatie wordt daarnaast rekening gehouden met een vaste mestopslag met een emissie van 10,3 kg NH_3 per jaar. De overige in AERIUS opgenomen emissiebronnen bestaan uit de bedrijfswoning, mobiele werktuigen en vervoersbewegingen.

De totale ammoniakemissie bedraagt:

- referentiesituatie: 1.615,1 kg NH_3 per jaar;
- beoogde situatie: 1.612,4 kg NH_3 per jaar;
- verschil: -2,7 kg NH_3 per jaar.

Ondanks de toename van het aantal dieren neemt de totale ammoniakemissie daarmee licht af. Dit hangt met name samen met het gebruik van het emissiearme stalsysteem HA1.26 voor 122 melk- en kalfkoeien in de nieuwe stal.

8. Interne saldering en AERIUS-verschilberekening

De wijziging van de bestaande bedrijfsvoering wordt in deze passende beoordeling als mitigerende maatregel betrokken.

Voor de vergelijking is de AERIUS-projectberekening met kenmerk RxnGH6PCnB2K, berekend op 11 maart 2026, opgesteld.

Uit deze berekening volgt:

Onderdeel	Resultaat
Totale NH_3-emissie referentiesituatie	1.615,1 kg/j
Totale NH_3-emissie beoogde situatie	1.612,4 kg/j
Hoogste bijdrage referentiesituatie	0,04 mol N/ha/j
Hoogste bijdrage beoogde situatie	0,04 mol N/ha/j
Gekarteerd oppervlak met toename	**0,00 ha**
Gekarteerd oppervlak met afname	4,18 ha
Grootste berekende afname	0,01 mol N/ha/j

Voor Duinen Schiermonnikoog wordt op 2,42 ha een afname berekend en voor Bakkeveense Duinen op 1,77 ha.

Voor Waddenzee en Drentsche Aa-gebied wordt in de beoogde situatie wel een bijdrage groter dan 0,00 mol N/ha/jaar berekend, maar bedraagt het verschil tussen de referentie- en beoogde situatie 0,00 mol N/ha/jaar.

Uit de verschilberekening volgt daarmee dat na toepassing van interne saldering op geen van de berekende stikstofgevoelige Natura 2000-hexagonen sprake is van een toename van stikstofdepositie.

De volledige AERIUS-projectberekening wordt als afzonderlijke bijlage toegevoegd en kan in AERIUS op gebieds- en hexagoonniveau worden geraadpleegd.

9. Borging van de mitigerende maatregel

De interne saldering berust op de wijziging van de bestaande bedrijfsvoering die onderdeel vormt van hetzelfde project.

Een belangrijk deel van het melkvee wordt in de beoogde situatie gehuisvest in de nieuwe emissiearme melkveestal. De emissiereductie die daarmee wordt bereikt, is rechtstreeks verbonden met de uitvoering van het project.

De bestaande en nieuwe situatie kunnen niet gelijktijdig volledig worden benut. De beoogde bedrijfsvoering treedt in de plaats van de voor de saldering gebruikte bestaande bedrijfsvoering.

Bij de vergunningverlening voor de Natura 2000-activiteit kan deze samenhang zo nodig in de vergunning worden geborgd. Daarmee kan worden verzekerd dat de voor interne saldering ingezette emissieruimte niet daarnaast opnieuw kan worden benut.

De voordelen van de mitigerende maatregel kunnen daarmee voorafgaand aan de uitvoering van het project voldoende worden verzekerd.

10. Additionaliteit en vergewisplicht

Bij toepassing van interne saldering als mitigerende maatregel moet tevens worden beoordeeld of het gedeelte van de referentiesituatie dat voor saldering wordt ingezet, niet noodzakelijk is als instandhoudingsmaatregel of passende maatregel voor de betrokken Natura 2000-gebieden. Het additionaliteitsvereiste heeft daarbij betrekking op het gedeelte van de referentiesituatie dat daadwerkelijk voor de interne saldering wordt gebruikt.

In het kader van deze vergewisplicht zijn de openbaar beschikbare natuurdoelanalyses, beheerplannen en overige actuele gebiedsinformatie voor de betrokken Natura 2000-gebieden Bakkeveense Duinen, Duinen Schiermonnikoog, Waddenzee en Drentsche Aa-gebied betrokken.

Uit deze informatie volgt dat stikstofdepositie voor verschillende betrokken Natura 2000-gebieden een knelpunt vormt en dat verdere stikstofreductie en natuurherstel noodzakelijk zijn.

Ook is kennisgenomen van de actuele provinciale aanpak voor stikstofreductie en natuurherstel. Voor onder meer Bakkeveense Duinen is daarin een verdere gebiedsgerichte uitwerking van de stikstofopgave voorzien. De concrete emissiereductie en de daarvoor in te zetten maatregelen moeten echter nog gebiedsgericht worden bepaald.

Uit de geraadpleegde openbaar beschikbare informatie blijkt niet van een concrete maatregel waaruit volgt dat de bestaande emissieruimte van het bedrijf aan de Selwerd 5 te Oldehove, of het gedeelte daarvan dat in deze passende beoordeling voor interne saldering wordt ingezet, noodzakelijk is voor het behoud of herstel van de betrokken Natura 2000-gebieden.

Daarmee wordt niet miskend dat verdere stikstofreductie in algemene zin noodzakelijk is. Uit de ten tijde van deze beoordeling vastgestelde en openbaar beschikbare informatie volgt echter niet dat juist het voor dit project gebruikte gedeelte van de referentiesituatie reeds noodzakelijk is als instandhoudings- of passende maatregel.

Op basis van de geraadpleegde openbare informatie zijn daarom geen aanwijzingen aangetroffen dat het additionaliteitsvereiste aan toepassing van interne saldering voor het onderhavige project in de weg staat.

11. Beoordeling gevolgen Natura 2000

Uit de voortoets volgt dat het beoogde project zonder mitigerende maatregelen een stikstofdepositiebijdrage veroorzaakt op stikstofgevoelige Natura 2000-natuur. Daarom is voor het project een passende beoordeling noodzakelijk.

In deze passende beoordeling is de wijziging van de bestaande bedrijfsvoering als mitigerende maatregel betrokken.

De historische referentiesituatie is onderbouwd met de beschikbare milieu- en bouwkundige stukken. De voor interne saldering gebruikte bedrijfsvoering was milieurechtelijk toegestaan en de feitelijke aanwezigheid wordt onderbouwd met de beschikbare historische stukken en tekeningen.

Uit de AERIUS-verschilberekening volgt dat na toepassing van interne saldering op geen van de berekende stikstofgevoelige Natura 2000-hexagonen een toename van stikstofdepositie resteert. Op 4,18 ha wordt een afname berekend.

Daarnaast zijn geen aanwijzingen aangetroffen dat het gedeelte van de referentiesituatie dat voor interne saldering wordt ingezet reeds noodzakelijk is als instandhoudings- of passende maatregel.

Daarmee kan de interne saldering als mitigerende maatregel bij de beoordeling van de gevolgen van het project worden betrokken.

12. Conclusie

Het beoogde project veroorzaakt op zichzelf een berekende stikstofdepositiebijdrage groter dan 0,00 mol N/ha/jaar op stikstofgevoelige Natura 2000-natuur. Significante gevolgen kunnen daarom in de voortoets niet op voorhand worden uitgesloten. Voor het project is een omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit noodzakelijk.

In deze passende beoordeling is de bestaande referentiesituatie vervolgens als mitigerende maatregel betrokken.

De referentiesituatie is gebaseerd op de historisch toegestane en feitelijk aanwezige agrarische bedrijfsvoering. De beschikbare stukken uit 1974 en 1992, in samenhang met de latere milieustukken en tekeningen, onderbouwen de aanwezigheid en continuïteit van deze bedrijfsvoering.

De totale berekende ammoniakemissie bedraagt in de AERIUS-vergelijking 1.615,1 kg NH_3 per jaar in de referentiesituatie en 1.612,4 kg NH_3 per jaar in de beoogde situatie. Per saldo neemt de berekende ammoniakemissie met 2,7 kg NH_3 per jaar af.

Uit de AERIUS-verschilberekening volgt dat na toepassing van interne saldering op 0,00 ha sprake is van een toename van stikstofdepositie. Op 4,18 ha wordt een afname berekend, met een maximale afname van 0,01 mol N/ha/jaar.

Tevens is beoordeeld of het gedeelte van de referentiesituatie dat voor interne saldering wordt ingezet noodzakelijk is als instandhoudings- of passende maatregel. Uit de geraadpleegde openbaar beschikbare informatie zijn daarvoor geen concrete aanwijzingen naar voren gekomen.

Op grond van de uitgevoerde passende beoordeling en de daarbij behorende AERIUS-berekeningen resteert na toepassing van de beschreven mitigerende maatregel geen berekende toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura 2000-natuur.

De passende beoordeling kan daarmee ten grondslag worden gelegd aan de aanvraag voor de Natura 2000-activiteit. De uiteindelijke beoordeling en vergunningverlening voor deze Natura 2000-activiteit vindt plaats door het daarvoor bevoegde gezag.

13. Bijlagen

Bij deze passende beoordeling worden de volgende stukken gevoegd:

- bouwvergunning en tekening ligboxenstal 1974;
- melding Besluit melkrundveehouderijen Hinderwet van 31 januari 1992;
- bevestiging gemeente Zuidhorn van 19 februari 1992;
- melding mestbassin 1996;
- melding Besluit melkrundveehouderijen milieubeheer 2003 en bijbehorende tekening;
- melding Activiteitenbesluit milieubeheer 2013 en bijbehorende tekening;
- AERIUS-projectberekening beoogde situatie;
- AERIUS-projectberekening referentiesituatie – beoogde situatie, kenmerk RxnGH6PCnB2K.

De AERIUS-berekeningen worden als afzonderlijke PDF-bestanden bijgevoegd. De daarin opgenomen resultaten kunnen in AERIUS nader op gebieds- en hexagoonniveau worden geraadpleegd.

In verband met overschrijding maximaal bestandsformaat en anonimiseren worden niet alle hier genoemde stukken via iBabs aangeleverd voor de gemeenteraadsvergadering t.b.v. het Bindend Advies bij de BOPA.

De voorgaande meldingen & vergunning zijn ongeveer 130 pagina's, inclusief scans, waarin ook privacy-gevoelige informatie is opgenomen.
Inhoudelijk gezien zijn het bijlagen bij een bijlage bij een bijlage.
Daarom is ambtelijk besloten deze voorgaande meldingen niet toe te voegen aan de openbaar toegangelijke stukken bij de gemeenteraadsvergadering.

De stukken zijn, indien gewenst, opvraagbaar. Deze zullen ook onderdeel uitmaken van de definitieve vergunning

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1
Burgerlijk wetboek 6	Art. 6:230b BW	Dit gegeven hoeft volgens art. 6:230b BW alleen verstrekt te worden aan de afnemer van de verleende diensten.	1